

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Siunčiama per TAIS

Nr.
Į 2021-12-03 Nr. 21-33158

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras) pagal kompetenciją išnagrinėjo per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinę sistemą Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.142, 3.143 ir 4.197 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 24 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 2), Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 4 ir 13 straipsnių pakeitimo bei 16 ir 17 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo (toliau – Projektas Nr. 3), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 482 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 4), Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 26 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 5) ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo VIII-729 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 6) projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Pagrindinis Įstatymų projektų tikslas – atsisakyti notarinės formos ar privalomojo notarinio patvirtinimo ar liudijimo tose srityse, kuriose iš esmės sudaromas sandoris ar tvirtinamas dokumentas nereikalauja sudėtingo teisinio įvertinimo ir todėl nėra būtina notarinė priežiūra ir (ar) nešališka notaro konsultacija arba notarinis patvirtinimas sukelia neproporcingą administracinę ir finansinę naštą, o civilinių teisinių santykių teisėtumo užtikrinimas bei asmenų ir valstybės teisėtų interesų apsauga gali būti pasiekiami mažiau ribojančiomis priemonėmis.

Registrų centras Įstatymų projektams teikia pasiūlymus:

1. Dėl Projekto Nr. 1

Siūlomo keisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.142 straipsnio nuostatai įgyvendinti bus reikalingi programiniai pakeitimai Registrų centro tvarkomoje Metrikacijos ir gyvenamosios vietos deklaravimo informacinėje sistemoje (toliau – MGVDIS) sukuriant naują pareiškimo, pateikiamo civilinės metrikacijos įstaigai, dėl tėvystės pripažinimo elektroninės paslaugos užsakymo formą. Taip pat, įvedus prievolę kartu su tėvystės pripažinimu, kai vaikui suėjo 10 metų, pateikti vaiko rašytinį sutikimą, bus reikalingi programiniai pakeitimai MGVDIS (turės bus pakeista elektroninės paslaugos užsakymo forma atliekant atitinkamus pakeitimus MGVDIS). Šių pakeitimų MGVDIS realizavimas užtruktų ne trumpiau kaip 6 mėnesius nuo Projekto Nr. 1 priėmimo. Registrų centras iki 2023 m. sausio 1 d. Projekte Nr. 1 nurodytų Civilinio kodekso pakeitimų nespės įgyvendinti. Atsižvelgdami į tai, prašytume Projekte Nr. 1 nustatyti vėlesnę Civilinio kodekso pakeitimų įsigaliojimo datą – 2023 m. liepos 1 d. nekeičiant Civilinio kodekso įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo datos.

Vertindami siūlomo keisti Civilinio kodekso 4.197 straipsnio 7 dalies nuostatą, t. y. tai, kad pasibaigusi hipoteka išregistruojama pagal hipotekos kreditoriaus, skolininko arba įkaito davėjo prašymą, kuris gali būti pateikiamas informacinių technologijų priemonėmis (kai prašymą išregistruoti pasibaigusią hipoteką teikia skolininkas arba įkaito davėjas, hipotekos kreditorius privalo informacinių technologijų priemonėmis pateikti hipotekos pabaigos patvirtinimą), pažymime, kad išregistruojant hipoteką Registrų centras nevertins hipotekos sandorio šalių prašymuose nurodytų duomenų teisėtumo, neatliks teisinio tyrimo dėl hipotekos sandoryje esančių duomenų, hipoteka iš viešo registro bus išregistruojama gavus kreditoriaus patvirtinimą, kai prašymą išregistruoti pasibaigusią hipoteką teikia skolininkas arba įkaito davėjas.

2. Dėl Projekto Nr. 2

Keičiamo Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 24 straipsnyje siūloma nustatyti, kad civiliniai orlaiviai, kuriems nustatyta privaloma teisinė registracija Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre ir kurių maksimali sertifikuota kilimo masė didesnė kaip 5670 kg, yra prilyginami nekilnojamiesiems daiktams. Priėmus Projektu Nr. 2 siūlomus keitimus, bus reikalingi programiniai pakeitimai Sutarčių ir teisių suvaržymų registre – turės būti sudaryta galimybė teikti pranešimus registrai ar sudaryti civilinių orlaivių, lengvesnių nei 5670 kg., įkeitimo sandorius informacinių technologijų priemonėmis. Šių pakeitimų Sutarčių ir teisių suvaržymų registre realizavimas, įskaitant ir viešųjų pirkimų procedūras, užtruktų ne trumpiau kaip 12 mėnesių nuo Projekto Nr. 2 priėmimo. Registrų centras iki 2022 m. liepos 1 d. Projekte Nr. 2 nurodytų pakeitimų nespės įgyvendinti. Atsižvelgdami į tai, prašytume Projekte Nr. 2 nustatyti vėlesnę įstatymo pakeitimų įsigaliojimo datą – 2023 m. liepos 1 d. nekeičiant įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo datos.

3. Dėl Projekto Nr. 3:

3.1. siūlomo Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įgyvendinimui bus reikalingi pakeitimai MGVDIS, kai klientas, pateikdamas prašymą išduoti civilinės būklės akto įrašą liudijantį išrašą, jame galės nurodyti, kad civilinės būklės akto įrašą liudijantį išrašą civilinės metrikacijos įstaigoje ar konsulinėje įstaigoje galės atsiimti kitas asmuo, kurį jis nurodė pateiktame prašyme. Atitinkamai MGVDIS turės būti papildyta prašyme pateikiama informacija bei atlikti pakeitimai, susiję su konsulinių įstaigų įtraukimu į šį procesą;

3.2. Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įgyvendinimui taip pat reikės programinių MGVDIS pakeitimų, jei bus patvirtinta nauja pareiškimo dėl tėvystės pripažinimo forma;

3.3. rašto 3.1 ir 3.2 papunkčiuose nurodytų pakeitimų MGVDIS realizavimas užtruktų ne trumpiau kaip 6 mėnesius nuo Projekto Nr. 3 priėmimo, t. y. Registrų centras iki 2023 m. sausio 1 d. Projekte Nr. 3 nurodytų pakeitimų nespės įgyvendinti. Atsižvelgdami į tai, prašytume Projekte Nr. 3 nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą – 2023 m. liepos 1 d. nekeičiant įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo datos;

3.4. Projektu Nr. 3 siūloma pripažinti netekusiais galios Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 16 ir 17 straipsnius. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu Registrų centras vykdo Lietuvos Respublikos gyventojų registro ir MGVDIS modernizavimo projekto II etapą, kurio metu MGVDIS numatoma realizuoti Prašymų įregistruoti santuoką viešą skelbimą bei Pareiškimo dėl kliūčių sudaryti santuoką pateikimą elektroniniu būdu. Atsižvelgiant į tai, kad minėto projekto testavimo etapas numatytas 2022 m. balandžio mėnesį, o Projekte Nr. 3 nurodyta, kad įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti priimti iki 2022 m. gruodžio 31 d., kyla rizika, kad projektu įgyvendinami MGVDIS pakeitimai bus realizuoti, kai teisinis realizuotų pakeitimų pagrindas bus pripažintas netekusiu galios.

Registrų centras pagal kompetenciją Projektams Nr. 4, 5, 6 pastabų neturi.

Generalinis direktorius

Saulius Urbanavičius